

Kaupungin ja kaupunkikonsernin tilinpäätös vuodelta 2022

Khall 27.03.2023 § 88

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kirjanpitolain soveltaminen kunnan kirjanpidossa näkyy tilinpäätöksen sisältövaatimuksissa. Tase laaditaan kirjanpitoasetuksen mukaisesti. KPA 1:6 §:n tasekaava on yhteinen kaikille kirjanpitovelvollisille. Kirjanpitolain mukainen tase antaa mahdollisuuden arvioida kunnan omavaraisuutta ja velkaisuutta samoilla tunnusluvuilla muiden kirjanpitovelvollisten kanssa.

Tuloslaskelma perustuu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmakaavan mukaan toiminnan tuotot ja kulut ryhmitellään tulo- ja menolajeittain.

Tilinpäätökseen sisältyvä rahoituslaskelma täydentää tilinpäätösinformaatiota osoittamalla kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty. Rahoituslaskelman laatiminen perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen.

Talousarvion toteutumisvertailu antaa tietoja kunnan varainkäytöstä kunnan päättäjille, asukkaille ja sidosryhmille. Toteutumisvertailun tiedot saadaan talousarviosta ja toteutuneesta kirjanpidosta. Toteutumisvertailun tulee rakenteeltaan vastata talousarviota. Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Tilinpäätökseen kuuluu toimintakertomus, jonka laatimisesta vastaa kaupunginhallitus. Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja

sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liit-tyivistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ai-nakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tuloksen käsittelystä.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös vuodelta 2022

Toteutuneet ulkoiset toimintatuotot olivat 4.490.724 euroa ja toimintakulut olivat 45.768.534 euroa. Toimintakatteen muodostui yhteensä -41.277.810 euroa, joka jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Ulkoisten toimintatulojen toteutumaprosentti oli 124 % ja toimintakulujen toteutumaprosentti oli 101 % vuoden 2022 talousarvioon verrattuna. Ulkoiset toimintatuotot ylittyivät 865.684 euroa sekä toimintakulut ylittyivät 359.573 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakate alittui 506.111 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakate toteutui 98,8 % vuoden 2022 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Vuoden 2022 toimintatulot sisältävät 503.453 euroa valtionavustusta julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2022 aiheutuneisiin kustannuksiin.

Pyhjärven kaupungin toimintakulut sisältävät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle maksettuja hallinnosta ja palveluista aiheutuneita kustannuksia. Kuntayhtymähallitus hyväksyi 27.2.2023 vuodelta 2022 laaditun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Pyhjärven kaupungin kuntayhtymän edustajat esittivät, että asia olisi jätetty pöydälle lisävalmistelua varten, mutta pohjaesitys hyväksyttiin. Olennaiset puutteet tilinpäätöksen laatimisessa ovat pakottaneet kuitenkin kuntayhtymähallituksen taipumaan Suomen lain ja Pyhjärven kaupungin kannalle ja valmistelemaan ja käsittelemään tilinpäätöksen uudelleen.

Kuntayhtymähallitus esitti 23.11.2022 § 141, että Pyhjärven toimintakulujen lisäys talousarviossa 2022 on yhteensä 750.000 euroa. Ylityksen arvioitiin aiheutuvan suurimmaksi osaksi erikoissairaanhoidon kulujen ylittymisistä. Tilinpäätöksen valmistuttua on voitu todeta, että erikoissairaanhoidon osalta määrärahanmuutosta ei olisi tarvittu.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tilinpäätöksestä voimme lukea, että Pyhjärven kaupungin kokonaiskustannukset vuodelta 2022 ovat yhteensä 28.108.374 euroa. Näin ollen lisäperintä vuoden 2022 osalta olisi yhteensä 1.392.998 euroa. Pyhjärven kaupunki on varovaisuuden periaatetta noudattaen kirjannut kuntayhtymän esittämästä lisälaskusta menoa vuodelle 2022 yhteensä 1.100.000 euroa. Menettelyn perusteena ovat PPKY Selänteen tilinpäätöksen merkittävät epätarkkuudet ja epävarmuudet tilanteessa 23.3.2023.

Investointien toteutuma oli yhteensä 1,1 Meuroa. Toteutuma oli 102,3 % talousarvioon varatusta määrärahasta.

Tuloveroprosentti vuonna 2022 oli 21,75 %. Verotulokertymä oli yhteensä 21,2 Meuroa, toteutuma talousarvioon verrattuna oli 101 %.

Verovuonna 2020 kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotettiin 32,13 %:sta 42,13 %:iin. Verovuonna 2021 kuntien jako-osuus oli 44,34 %:a, jonka perusteella kuntien yhteisöverotulokertymä oli arvioitua suurempi. Vastaavasti valtion osuus verosta aleni saman verran. Tämä oli myös osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta. Veovuonna 2022 kuntien yhteisöveron jako-osuus laski 33,76 %:iin.

Yhteisöverotulojen toteutuma 31.12.2022 oli 4,3 Meuroa (toteutuma talousarvioon verrattuna 101 %). Kunnan tuloverojen toteutuma vuoden 2022 lopussa oli 15,6 Meuroa (toteutuma talousarvioon verrattuna 101 %). Sekä kiinteistöverotulojen toteutuma oli 1,3 Meuroa (toteutuma talousarvioon verrattuna 102 %).

Valtionosuuksia kertyi 20,6 Meuroa, joka toteutui 101 % talousarvioon verrattuna. Pyhäjärven kaupunki haki vuonna 2022 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, mutta sitä ei kaupungille myönnetty. Vuonna 2021 Valtiovarainministeriö myönsi päätöksellään Pyhäjärven kaupungille harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 805.000 euroa.

Vuosikate vuoden 2022 tilinpäätöksessä oli noin 100.000 euroa, mikä merkitsee sitä, että toiminnan kokonaistulot eivät riitä kattamaan kokonaismenoja eivätkä investointeja. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 1,4 Meuroa. Tilikauden tulokseksi muodostui 1,3 Meuroa. Poistoerojen muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 1.002.052 euroa.

Poistoeron muutokset on käsitelty aikaisempien suunnitelmien mukaisesti. Tilinpäätöksessä on tuloutettu tehtyjä poistoeroja yhteensä 328.316 euroa.

Tilikauden alijäämä vähennetään taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa, jonka jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on noin 2,2 Meuroa.

Lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 26.115.187 euroa, joka on 5.409 euroa/asukas. Tilinpäätösvuonna ei nostettu talousarviolainaa lainkaan. Oma-varaisuusaste 31.12.2022 oli 46,3 %. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhäjärven kaupungin talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien talouden alijäämän kurominen umpeen talouden tasapainotustoimenpiteillä on jatkossakin erittäin tärkeää.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik

Päätösehdotus

1. Hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.
2. Allekirjoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022.
3. Valtuuttaa keskustoimiston tekemään tarvittaessa teknisiä tarkistuksia ja täsmennyksiä tilinpäätösasiakirjaan.
4. Jättää tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022 tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi valtuuston asettamien tavoitteiden osalta.

5. Saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022 tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

6. Esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä 1.002.052,59 euroa siirretään taseen oman pääoman yli- / alijäämätilille.

Päätös

Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi esitteli vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleiskatsauksen kaupunginhallitukselle.

Jukka Tikanmäki saapui kokoukseen klo 16.23.

Palvelualueiden osalta tilinpäätöksen 2022 esittelivät:

Alueelliset maaseutupalvelut
Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

Hyvinvointipalvelut
Hyvinvointijohtaja Jouni Tilli

Tekniset palvelut
Tekninen johtaja Sami Laukkanen

Pasi Liikanen, Jouni Tilli ja Sami Laukkanen poistuivat kokouksesta klo 17.11.

Hallintopalvelut
Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä.

Kaupunginhallitus piti kokoustaun ajalla 17.59-18.15 sekä ryhmätauon klo 18.15-18.45.

Ryhmätauon jälkeen puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuudon. Paikalla olivat Jouni Jussinniemi, Erkki Kärkkäinen, Raija Leppäharju, Sirpa Pesonen-Vuorisalo, Katriina Tikanmäki, Teija Mykkänen, Harri Lehto, Henrik Kiviniemi, Kirsti Kinnunen, Jukka Tikanmäki, Juha Kuivaniemi ja Jorma Leskinen.

Tilinpäätöksen 2022 esittelyt jatkuivat:

Elinkeinopalvelut
Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi

Kaupungin ja konsernin talouden toteutuminen
Talous- ja henkilöstöjohtaja Sari Nissilä

Sari Nissilä poistui kokouksesta klo 19.25.

Kaupunginhallitus palautti vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yksimielisesti valmisteluun lisäselvitysten saamiseksi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kustannusten osalta.

Valmistelija	Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik
Päätösehdotus	1. Hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. 2. Allekirjoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022. 3. Valtuuttaa keskustoimiston tekemään tarvittaessa teknisiä tarkistuksia ja täsmennyksiä tilinpäätösasiakirjaan. 4. Jättää tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022 tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi valtuuston asettamien tavoitteiden osalta. 5. Saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022 tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. 6. Esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä 1.002.052,59 euroa siirretään taseen oman pääoman yli- / alijäämätilille.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen kohdat 1-6.

Tarkltk 14.06.2023 § 48

Valmistelija	Tilintarkastaja Tapio Raappana Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tällaisia ovat tilintarkastuskertomukseen sisältyvät asiat, kuten vastuuvapauden myöntäminen. Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon. Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

KPMG Oy Ab:n vastuunalainen tilintarkastaja on antaa 14.6.2023 tilintarkastuskertomuksen Pyhjärven kaupungin vuoden 2022 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisesta. Vastuunalainen tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Esittelijä

Varapuheenjohtaja Tuomo Haapapuro

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto

1. merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi vuodelta 2022;
2. hyväksyy Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernitilinpäätöksen 2022;
3. myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille viranhaltijoille vuodelta 2022.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Kvalt 20.06.2023 § 37
64/02.02.01/2023

Päätös

Kokouksen alussa kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemen yleisesittely kaupungin ja kaupunkikonsernin tilinpäätöksestä vuodelta 2022.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tilinpäätöksen vuodelta 2022 Pyhjärven kaupungin osalta esitteli ympäristöjohtaja Sanna Rätty.

Sanna Rätty poistui kokouksesta esittelyn jälkeen klo 16.28.

Pyhjärven kaupungin tytäryhtiöiden osalta vuoden 2022, tilinpäätöksen esittelivät:

Pyhjärven Kehitys Oy, elinkeinojen kehittäjä Regis Rouge-Oikarinen

Kiinteistö Oy Rillankivi, toimitusjohtaja Sari Ahola

PyhäNet Oy, toimitusjohtaja Eetu Pekola

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy, toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy, hallituksen puheenjohtaja Erkki Kärkkäinen

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä esitteli vuoden 2022 kaupungin ja kaupunkikonsernin tilinpäätöksen perusteet ja laskelmat.

Kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen palvelualueiden osalta esittelivät:

Hallintopalvelut, talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Elinkeinopalvelut, kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi

Alueelliset maaseutupalvelut, maaseutujohtaja Pasi Liikanen,

Hyvinvointipalvelut, hyvinvointijohtaja Jouni Tilli

Tekniset palvelut ja investoinnit, tekninen johtaja Sami Laukkanen

Tuomo Haapapuro saapui kokoukseen 17.53 ja varavaltuutettu Mauri Kinnunen poistui kokouksesta.

Puheenjohtaja luki vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksesta ensimmäisen kappaleen ja tarkastuksen tulokset sekä lausunnon, että KPMG Oy Ab tilintarkastusyhteisö esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta.

Maaseutujohtaja Pasi Liikanen poistui kokouksesta klo 18.02.

Kaupunginvaltuusto piti kokoustaun klo 18.02-18.45.

Puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuudon. Paikalla oli 18 valtuutettua ja 7 varavaltuutettua.

Puheenjohtaja avasi keskustelun ja antoi valtuustoryhmäpuheenvuorot seuraavasti:

Valtuustoryhmä, Sirpa Pesonen-Vuorisalo

Pyhäjärven Perussuomalaiset ry, Teemu Kähärä

Pyhäjärven Vasemmisto, Jouni Jussinniemi

Keskustan valtuustoryhmä, Ilpo Karvonen

1) Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022.

2) Kaupunginvaltuusto hyväksyi tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta 2022.

Puheenjohtaja totesi Pyhäjärven kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen tuloksen seuraavasti:

Taseen loppusumma	60.466.857,40 €
Tuloslaskelma / toimintakate	-41.277.810,04 €
Tuloslaskelma / vuosikate	100.699,92 €
Tilikauden alijäämä	-1.002.052,59 €
Kumulatiivinen ylijäämä	2.243.348,67 €

3) Kaupunginvaltuusto myönsi vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille viranhaltijoille vuodelta 2022.